

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 21/18

Luksemburg, 27 lutego 2018 r.

Wyrok w sprawie C-266/16

The Queen, na wniosek Western Sahara Campaign UK / Commissioners for
Her Majesty's Revenue and Customs i Secretary of State for Environment,
Food and Rural Affairs

Porozumienie połowowe zawarte między UE a Marokiem jest ważne, gdyż nie ma zastosowania do Sahary Zachodniej i wód przyległych do niej

Sahara Zachodnia jest terytorium w Afryce Północno-Zachodniej, graniczącym z Marokiem na północy, Algierią na północnym-wschodzie, Mauretanią na wschodzie i południu i z Atlantykiem na zachodzie. Aktualnie większa część Sahary Zachodniej jest kontrolowana przez Maroko, które uważa ją za integralną część swego terytorium. Mniejsza część położona na wschodzie jest kontrolowana przez Front Polisario, ruch zmierzający do uzyskania niepodległości Sahary Zachodniej.

Unia Europejska i Maroko zawarły kolejno układ stowarzyszeniowy w 1996 r., porozumienie o partnerstwie w sektorze rybołówstwa („porozumienie połowowe”)¹ w 2006 r. i porozumienie o liberalizacji handlu produktami rolnymi i rybołówstwa w 2012. Porozumienie połowowe jest uzupełnione protokołem ustalającym w szczególności uprawnienia do połowów przewidziane w tym porozumieniu i wygasa w lipcu 2018 r.²

Wyrokiem z dnia 21 grudnia 2016 r.³ Trybunał, rozstrzygając odwołanie wniesione w ramach sporu między Front Polisario a Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską, orzekł, że układ stowarzyszeniowy i porozumienie o liberalizacji zawarte między Unią a Marokiem należy interpretować zgodnie z prawem międzynarodowym w ten sposób, że nie mają zastosowania do terytorium Sahary Zachodniej. Sprawa ta nie dotyczyła jednak porozumienia połowowego, wobec czego Trybunał nie wypowiedział się w sprawie ważności tego porozumienia w swym wyroku⁴.

Western Sahara Campaign (WSC) jest niezależną organizacją charytatywną mającą na celu wspieranie uznania prawa ludu Saharawi do samostanowienia. Podnosi ona przed High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court) [wysoki trybunał (Anglia i Walia), wydział Queen's Bench, izba administracyjna], Zjednoczone Królestwo, że porozumienie połowowe i akty je zatwierdzające i wykonujące⁵ są nieważne w zakresie, w jakim mają zastosowanie do wód przyległych do terytorium Sahary Zachodniej. WSC uważa w konsekwencji, że władze brytyjskie działają niezgodnie z prawem, przewidując wykonanie tego porozumienia i w szczególności wydanie licencji na połowy na wspomnianych wodach.

W tych okolicznościach High Court of Justice zwrócił się do Trybunału o ustalenie w szczególności, czy porozumienie połowowe jest ważne w świetle prawa Unii. Chodzi o pierwsze odesłanie

---

¹ Dz.U. 2006, L 141, s. 4. Zawarcie tego porozumienia zostało zatwierdzone rozporządzeniem Rady (WE) nr 764/2006 z dnia 22 maja 2006 r. (Dz.U. 2006, L 141, s. 1).

² Dz.U. 2013, L 328, s. 2. Zawarcie tego protokołu zostało zatwierdzone decyzją Rady 2013/785/UE z dnia 16 grudnia 2013 r. (Dz.U. 2013, L 349, s. 1).

³ Wyrok z dnia 21 grudnia 2016 r., Rada / Front Polisario ([C-104/16 P](#), zob. komunikat prasowy [nr 146/16](#)).

⁴ Front Polisario kwestionuje jednak legalność protokołu załączonego do porozumienia połowowego przed Sądem Unii Europejskiej (sprawa [T-180/14](#)). Sąd zawiesił postępowanie w tej sprawie do czasu rozstrzygnięcia przez Trybunał sprawy WSC.

⁵ Obok aktów przywołanych w przypisie 1 i 2, WSC kwestionuje również ważność rozporządzenia Rady (UE) nr 1270/2013 z dnia 15 listopada 2013 r. w sprawie podziału uprawnień do połowów w ramach protokołu z 2013 r. (Dz.U. 2013, L 328, s. 40).

prejudycjalne dotyczące ważności aktu, które odnosi się formalnie do umów międzynarodowych zawieranych przez Unię.

W ogłoszonym dzisiaj wyroku Trybunał stwierdził, w pierwszej kolejności, że jest właściwy do oceny ważności aktów zawarcia umów międzynarodowych zawartych przez Unię i w tych ramach do **oceny, czy te umowy są zgodne z traktatami oraz z normami prawa międzynarodowego, które wiążą Unię.**

Trybunał zbadał w drugiej kolejności ważność porozumienia połowowego. Stwierdził, że sąd brytyjski zmierza do ustalenia, czy możliwość wykorzystywania zasobów wód przylegających do terytorium Sahary Zachodniej jest zgodna z prawem Unii i prawem międzynarodowym. Takie pytanie zakłada tymczasem, że wody te są objęte terytorialnym zakresem stosowania porozumienia. Trybunał zbadał więc na wstępie zasadność tego założenia.

W tym względzie Trybunał zaznaczył najpierw, że porozumienie połowowe ma zastosowanie do „terytorium Maroka”, co jest wyrażeniem odpowiadającym pojęciu „terytorium Królestwa Marokańskiego” figurującemu w układzie stowarzyszeniowym. Tymczasem jak Trybunał orzekł w wyroku z dnia 21 grudnia 2016 r., samo to pojęcie odsyła do obszaru geograficznego, na którym Królestwo Marokańskie sprawuje swoje suwerenne uprawnienia przyznane przez prawo międzynarodowe, z wykluczeniem wszelkich innych terytoriów, takich jak Sahara Zachodnia. W tych warunkach włączenie **terytorium Sahary Zachodniej do zakresu stosowania porozumienia połowowego naruszałoby szereg norm ogólnego prawa międzynarodowego mających zastosowanie w stosunkach między Unią a Królestwem Marokańskim, w szczególności zasadę samostanowienia.**

Trybunał zaznaczył następnie, że porozumienie połowowe ma zastosowanie do „wód podlegających jurysdykcji lub władzy suwerennej” Królestwa Marokańskiego. Tymczasem zgodnie z konwencją ONZ o prawie morza⁶ wody, na których państwo nadbrzeżne ma prawo do wykonywania suwerenności lub jurysdykcję na podstawie konwencji o prawie morza, ograniczają się do wód przyległych do jego terytorium i należących do morza terytorialnego lub jego wyłącznej strefy ekonomicznej. **Trybunał orzekł więc, że ze względu na to, iż terytorium Sahary Zachodniej nie stanowi części terytorium Królestwa Marokańskiego, wody przyległe do terytorium Sahary Zachodniej nie należą do marokańskiej strefy połowowej, o której mowa w porozumieniu połowowym.**

Trybunał zbadał w końcu terytorialny zakres stosowania protokołu załączonego do porozumienia połowowego. Chociaż protokół nie zawiera żadnego szczególnego postanowienia w tym względzie, Trybunał zaznaczył, że szereg jego postanowień posługuje się wyrażeniem „marokańska strefa połowowa”. Tymczasem wyrażenie to jest identyczne ze znajdującym się w porozumieniu, które definiuje je jako „wody podlegające jurysdykcji Królestwa Marokańskiego”. Trybunał stwierdził na tej podstawie, że **„marokańska strefa połowowa” w rozumieniu protokołu nie obejmuje wód przyległych do terytorium Sahary Zachodniej.**

Trybunał orzekł więc, że skoro ani porozumienie połowowe, ani załączony do niego protokół nie mają zastosowania do wód przyległych do terytorium Sahary Zachodniej, akty Unii dotyczące ich zawarcia i wykonania są ważne.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

---

⁶ Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawie morza zawarta w Montego Bay w dniu 10 grudnia 1982 r. (Recueil des traités des Nations unies, t. 1833, 1834 i 1835, s. 3) weszła w życie w dniu 16 listopada 1994 r. Jej zawarcie zostało zatwierdzone w imieniu Wspólnoty decyzją Rady 98/392/WE z dnia 23 marca 1998 r. (Dz.U. 1998, L 179, s. 1).

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106